

uradnih konferenc na šolah zahtevali od učiteljstva, da podpiše to resolucijo proti »Narodni Prosveti«.

Da, filozofija pravice! To je znanost, ki kot ostale moralične znanosti, ne leži niti v povojsih.

(Nietzsche)

— Kaj pravi opozicija JUU k premestitvi predsednika Dimnika v Beograd. Opozicionci pišejo: »Na drugo šolo ga ni mogel namestiti, ker je gosp. Dimnik usposobljen za pouk defektne dece, a na ti šoli je slučajno upravitelj Rašić. — G. minister je najlepše misil v vsakem pogledu. On je veroval, da se bosta ona dva na istem zavodu sporazumela in spoprijateljila in se poštevilo svojemu glavnemu in pravemu poklicu. — Ali si morete misliti večjo pokvarjenost od tega. Kakšna je ta moralja? V Beogradu je poleg 2 razredov za defektne dece na šoli, kjer je upravitelj Rašić, še 16 razredov za defektne dece na drugih šolah. Ni samo naivnost, temveč tudi zloba, da se skuša učiteljske zahteve in stališče vsega učiteljstva obračati tako, kakor bi obstajal kak oseben spor med predsednikom Dimnikom in Rašičem ter se mora zaradi tega sedaj boriti učiteljstvo. Poleg cinizma in sadizma je v ljudeh, ki se poslužujejo takih sredstev, velika poročja pokvarjenosti, da obračajo zadevo v tako smer. Na drugi strani imajo učitelje za zelo nesmetne, ker misljijo, da bodo verjeti takim intrigam. No, dosedanja praksa in metode so pokazale, da je vsaka opozicija iz Beograda rušila uprave udruženja. To delajo le taki, ki niso v upravi in bi to radi bili, zato pa rušijo vsakega predsednika, ga osebno napadajo, mu jemljejo ugled in čast, pa naj se še tako idealno bori za učiteljske pravice. Skrajni čas je, da se učiteljstvo izven Beograda otrese varušta, ki si ga prisvaja nelegitimna grupa beograjskih učiteljev nad centralno upravo JUU.

Vedno in vedno dela človek le to, k čemur ga sili njegova natura.

(Macchiavelli)

— Uspela prireditve PRK v Banji Loki. Lepa in prijazna jesenska nedelja nas je zdramila tudi v našem tako maloznamenem in zapuščenem kočevskem kotu. V beli Banji Loki, tam dolj nad temno šumečo Kolpo, se nas je zbralj iz vseh onih oddaljenih šol Borovca, Brige, Kostela in drugod, preteklo nedeljo, 18. oktobra, ko smo prisostvovali Albrehtovi 4 dejanski lutkovni igri »Koren lečen«, odigrani po marljivem lutkovnem odseku PRK

na osnovni šoli v Banji Loki pod vedenjem vodstvom tov. upravitelja D. Prešerna. Polna šolska soba in navdušeno odobravanje mlade in starejše publike je bilo v dokaz, da je igrica uspela nad vse zadovoljivo in je prisreditveno samo čestitati. — ar.

— Diplomski izpit za stalne učitelje meščanskih šol so položili v rednem jesenskem roku sledeči slušatelji in slušateljice Višje pedagoške šole v Zagrebu: 1. Drnovšek Marija, 2. Gliha Dragutin, 3. Grim Gabrijela, 4. Knežević Anton, 5. Kobilica-Brenk Marija, 6. Koletić Marijan, 7. Migić Reginald, 8. Mihailević Slava, 9. S. Novaković Ines, 10. Omerhodžić Ahmed, 11. S. Pavlović Marija Jakobina, 12. Plečaš Branka, 13. Robotić Ljubica, 14. Saračević Hasan, 15. Stipančić Danica, 16. Tomačić Josip, 17. Prek Pavla, 18. Franjković Pavel. — Predsednik izpitne komisije je bil g. dr. Stjepan Bosanac, rektor Višje pedagoške šole.

— Tovariši, tovarišice! Zimski večeri se bližajo. Deca si želi dobre knjige — knjige pravljic. Dobro in ceneno knjigo dobite pri Učiteljskem domu v Mariboru, saj stane danes 1 izvod »Prekmurskih pravljic« samo 7 dinarjev. Kdor je kdaj te pravljice čital v šoli, ta ve, kako so se deci prikupele. Tovariši, tovarišice, sezite po njih! Prvi zvezek bo kmalu posel.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, ki so se vršili v dneh od 16. do 29. oktobra 1936. pred izpitnim odborom pod predsedstvom direktorja Marolta Nandeta, so se končali s sledečim uspehom: S prav dobrim uspehom so napravili izpit sledeči učitelji (-ice) pripravniki: Barle Nikolaj, Horvat Antonija, Janšković Leon, Matjan Matavž, Maučič Marija, Milavec-Čebular Danila, Mišič Danijela, Rape-Raznožnik Albina, Ravnikar Ana, Trdan Anton in Vrčen-Engelman Milena. Z dobrim uspehom: Adamič Marija, Binter Marijan, Cerar Bogomir, Cvar Miroslav, Čučulović Grundner Franja, Javornik-Svetič Ana, Jurko Zlata, Kastelic Rozalija, Klemenc Ljudmila, Kos Emilia, Kosteč Marta, Kovač Angela, Krašnja Ivan, Mayer-Peterca Viljemina, Rupnik Ivan, Slapar Nikolaj, Slibar-Spazier Olga, Švigelj Angela, Vučajnik Franc, Založnik Nada in Zamšen Ludvik. Reprobiranih je bilo do aprilskega termina 7 kandidatov in 7 kandidat, 1 kandidatka pa izpita ni nastopila. Izpitni odbor.

LISTNICA UREDNISTVA

Tovariš Ami. Vaš članek Pravda o smrti je izpadel iz prejšnje številke »Učiteljskega toviriša«, toda ne po krivdi uredništva.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Za zvišanje plač uradnikom. Po »Trgovskem listu« priobčuje tudi »Domoljube« od 28. X. naslednjeno notico: Ko so bile zadnjice znižane uradniške plače, se je utemeljeno, da so cene vsem pridelkom padle in da se je življenje pocenilo. Če je morda takrat ta argument tudi veljal, danes prav gotovo ne več in zato je treba tudi revidirati sklep o znižanju plač. Uradniške plače je treba zvišati in slediti primeru češkoslovaške vlade, ki je z novim proračunom to tudi storila. Tudi »Jugoslovenski Lloyd« se zavzema za zvišanje uradniških plač.

— I Samomota tov. Mrakove »Slovenec« od 30. X. ne negira. Namiguje pa, da bi tov. Mrak samomor takoj zabranil. Piškopejo, da ni rabil kot prvi poslanec Koče, ampak Mrak sam. Tudi to naj bi govoril Mrak, da je treba vlado pobiti in postrečti. — Kdor more, naj verjame.

— I Za to, da bi bile glavne počitnice v septembri se zavzema »Slov. gospodar«. Kot razlog navaja, da je v septembri in oktobru največ dela. Otroci, zlasti revnejši, bi v teh mesecih pomagali pri delu in kaj zaslužili, da bi dobro preskrbljeni laže hodili v šolo. V oktobru se mora ponekod že kuriti in bi s tako spremembijo tudi na kurilu prihranili. — Notico posnema tudi »Domoljub« od 28. X.

— I »Kmetijski list« od 28. X. prinaša sliko predsednika JUU Ivana Dimnika in pod to naslednje besedilo: Ivan Dimnik, predsednik JUU, ki je bil premeščen po službeni potrebni v Beograd, je nastopil te dni službo v ministrstvu prosvetne. (!)

— I Po »Venkovcu« prinaša »Domoljub« od 28. X.: »10.000 Čehov, med njimi 600 učiteljev, je šlo na pozivedovanje v Rusijo. Le kakšen blagoslov bodo ti učitelji prinesli iz Rusije?«

— I Med zahtevami Jugosl. prof. udrženja pri ministru prosveti so tudi: Praktični učiteljski izpiti naj se nagradijo. Draginske doklade naj se zvišajo. Vprašanje enotnih učbenikov naj se reši s pomočjo posebne komisije, ki bi izbrala posamezne učbenike. V nasprotnem primeru naj se povrnejo onim profesorjem, ki so se natečaja udeležili — dejanski stroški.

— I »Učiteljski glasnik«, glasilo opozicije pri JUU, objavlja članek »Preganjanje nacionalnega učiteljstva v Sloveniji«, v katerem skuša opraviti zadnje premetstve pri nas. Vsač tako izzveni to iz notice v »Slovenec« od 3. XI.

— I V Ljubljani je 600 šolarjev brez zajtrka. V Trbovljah boleha na jetiki 25% otrok. (»Slovenski dom« 2. XI.)

— I Na gimnaziji v Londonu so začeli uporabljati namesto knjig časopise. Na podlagi raznih izbranih člankov se vodi pouk. Kako se obnesejo ti poskusi, se še ne ve. (»Mariborer Zeitung« 3. XI.)

— I Netočnosti v šolskih knjigah. Ceprav so knjige odobrene od šolskih oblastev, sem v njih le zasledil naslednje netočnosti: Da je Nemanja prvi srbski kralj, ki se je kronal v Rasu; da so obale reke Tare iz marmorja in da je bila Boka Kotorska najmočnejša srednjeveška pomorska utrdba. (»Politika« 31. X. 1936.)

Učiteljski pravnik

— § Prestanek službe po § 104/9 U. Z. in posledice. Došel mi je na uho glas, da v »Roč. katalogu« ni jasno obrazložen gornji § U. Z. in njega posledice, zato prosim, prečitate na str. 63. točko 9. in zadnji odstavek na isti strani ter še 2 besedi na naslednji strani ter točko 11. na str. 43. Komur ni jasno tam obrazloženo, prosim, naj piše na uredništvo »Učit. toviriša« »Pravnik« za pojasa.

V. G.

Mladinska matica

— Vsem šolam, ki so bile doslej brez načrnikov, smo poslali po 1 številko »Našega roda« na ogled. Kdor lista ne misli naročiti, naj ga vrne.

— »Naš rođa« skrbi za napredek v šoli in je učencem v pomoč: je list, ki ima snov razdeljeno za višje in nižje razrede in je tudi temu primerno pisani; je najobširnejša naša mladinska revija, ker obsegja vsaka številka po 40 strani; je najbolje in najbogateje ilustriran mladinski list v državi; pri njem so delujejo vsi naši najboljši mladinski pesniki, pisatelji in ilustratorji.

— mm Prva številka »Našega roda« je pošla. Tiskamo še 2000 izvodov in južri v številka razposlana tudi zadnjim naročnikom. V nekaj dneh jo prejmejo vsi, ki so jo naročili.

— mm Redke so šole, ki nimajo nobenega naročnika, ali nekaj takih je vendarle tudi letos. Niso to samo enorazrednice in prav zanimivo bi bilo izvedeti, katere šole gredu s tako malomarnim prezirom mimo kulturnega prizadevanja Mladinske matice, da ne naročijo niti enega izvoda naše mladinske revije.

Tri stvaci...

Najpoprej jo je dolgo sam preizkušal, župnik Kneipp, preden je dal sladni kavi, pravljeni po njegovih navodilih, tudi svoje ime, svojo sliko in svoj podpis. To troje pa je še tudi dandanes na vsakem pristnem zavitu.

Kneippove sladne kave

Šolski radio

— VII. teden. Torek 10. novembra bo predaval ga Milena Vrčon »V Haagu v palači miru.« Razpored: 1. V času brez miru — v palači miru. 2. Mirovne težnje v povojni dobi. 3. Zakaj je nastala palača miru. 4. Kdo je to ustanovil. 5. Kakšna je (podrobni opis zunanjosti in notranjosti). 6. Nje pomen in vloga v sedanosti. II.—III.

Petak 13. novembra bo podal g. Miroslav Zor v dialogu z učencem temo »Postanek in uporaba lesa. Listje odpada. — Gozd, tovarna lesa. — Od gozda do delavnice. — Od zibel do groba. — Les v papirni in kemični industriji. II.—III. V ponazoritev je dobro, ako pripravite nekaj lepo barvanih jesenskih listov, nekaj vrst lesa, lesno oglje in pepel, papir in lepenko, nekaj slik o obdelavi in uporabi lesa ter o izdelavi papirja. Kot eventualno pripravo ali utrditev, čitanje: Postelja gospoda Fibriha (Mlad. mat. 1936).

— r V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo 8. novembra ob 16. uri g. Jože Kregar: Prezimovanje cvetličnih gomoljev.

Stanovska organizacija JUU

Za stanovsko smer organizacije

Sklepi steskih društev.

V dosedanjem pravcu naj se delo izvršnega odbora in sekcijske dosledno in energično nadaljuje.

(Sresko društvo Logatec)

Odobravamo v polnem obsegu stališče in delo glavne skupščine v Novem Sadu in pozivamo sekcijsko in centralo JUU, da vztrajata neomajno na stanovski liniji.

(Sresko društvo Celje)

Soglasno in v polnem obsegu stališče in delo glavne skupščine v Novem Sadu in pozivamo sekcijski in centralni upravi JUU svoje neomajno zaupanje s pozivom, da v borbi za stanovsko nezavisnost udrženja in za zboljšanje moralnega in materialnega položaja učiteljstva odločno vztrajata na svoji dosedanjih poti.

(Sresko društvo Kamnik)

Predsedniku JUU tov. I. Dimniku se pošlje priznanje in zahvala za njegovo dosedanje delo s pozivom, da vztraja v borbi za dosego popolne nezavisnosti udrženja.

(Sresko društvo Kamnik)

Tovarišu predsedniku JUU Dimniku, izvršnemu in glavnemu odboru JUU pošljamo izraze popolnega zaupanja ter željo glede stalnosti učiteljstva na službenem mestu smatramo za prvi pogoj napredka šolstva in narodne prosvete.

(Sresko društvo Šmarje pri Jelšah)

ste, ki jih dobite pred zborovanjem pri tov. predsedniku, morajo biti podpisane od ene sedmice polnopravnih članov skupščine in biti vložene pol ure pred volitvami. — Tovariši (-ice), poravnajte članarino! Trkamo na vaš čut dolžnosti! — Odzovimo se vabilu na zbor polnoštivalnega. Pokažimo, da je naša stanovska zavest živa! — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KRAJNU bo zborovalo v soboto 14. novembra ob pol 9. uri v Narodnem domu v Kranju. 1. Situacijska poročila (tov. predsednik). 2. O temeljni vzgoji (St. Zavrsnik). 3. Gospodarske inštitucije (V. Rape). 4. Razgovor o učnih načrtih. — Pri vseh točkah se bodo vršile razprave.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOCEVJU bo imelo svojo redno letno skupščino v soboto, dne 21. novembra 1936. točno ob 11. uri v narodni šoli v Kocevju. Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Situacijsko poročilo v zvezi z dopisi. 3. Poročila o skupščinah. 4. Poročila drustvenih funkcionarjev. 5. Volitve točno ob 12. uri. 6. Slučajnosti. — Članstvo opozarjamamo na nova pravila JUU, ki so bila objavljena v 2. številki »Učit. toviriša« z dne 9. VII. t. l. — Udeležba strogo obvezna za vse članstvo. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo imelo svoj občni zbor (skupščino) v soboto 21. novembra 1936. ob 9. uri na državni narodni šoli v Novem mestu. Dnevni red: 1. Otvoritev in čitanje zapisnika lanskega občnega zobra. 2. Situacijsko poročilo in dopisi. 3. Poročili: a) o glavnih, b) o banovinski skupščini. 4. Poročila funkcionarjev in referentov. 5. Nova pravila. 6. Volitve (ob 11. uri). 7. Proračun za leto 1936/37. 8. Predlogi in slučajnosti. — V soboto 21. novembra 1936. se bo vršila seja upravnega odbora točno ob 8. uri v istem poslopzu. Vsi funkcionarji naj pripravijo svoja poročila. — Dolžniki naj do občnega zobra poravnajo svoje obveznosti. Udeležba na občnem zboru je za vse člane obvezna. — Odbor.